

I. díj

Talán Vanda Helga
HOGY MIT IS JELENTENEK NEKEM?

Félúton megállt az utcában, s még egyszer visszanézett a házra. Már nem az a ház volt, ANNAK a háznak a helyén most egy idegen épület állt. A falak barnák lettek, és a régi ablakok helyett termopánt raktak. A néhai orgonabokrok helyén most szoba méretű kupacba rakva álltak a régmúlt deszkái. Mintha arra vártak volna, hogy valaki begyűjtsa őket, hogy szabadon szálljon megannyi eltelt év leáldozott szelleme.

Minden ugyanolyan volt. A szomszéd háza ugyanabban a pozícióban maradt. Az évek óta ovális alakúra nyírt tuja még mindig ugyanakkora árnyékot vetett. Az utca végében még mindig ott volt a kisbolt. A hátsókert kidőlt kerítésén, a rozsdás táblán még mindig az állt, hogy „Dr. Mezei Géza utca”, még hogyha az utcát már rég át is nevezték. A tér-idő meghajlott a kerítés mögött, és úgy érezte, ez csak egy látomás. A ház képe szörnyű délibábként remegett előtte. Minden megmaradt, csak a ház nem. Mint egy rossz látomás, mintha a részeg ember képzelődne.

A kapu a keretéből ki volt törve, s a kerítés maradványainak volt támasztva. Még mindig rajta volt a rozsdás, kilences házszám. Félig elgömbülve, meg letörve, de csak a kapura szegezve.

Az utca emlékekből volt kirakva. Negyvenéves emlékek jutottak eszébe, megelevenedtek az alakok, és szinte látni vélte, ahogy minden szellemalak egyszerre kezd mozogni a házban.

Ő a nagymamám. Aki aztán hozzám fordult, és annyit mondott: „Menjünk.”

Mi meg mentünk szótlánul egymás mellett, és akaratlanul is hátra-hátrafordultunk. A csillárunk még mindig ott volt a kicsi szobában.

Csillogó hó huppant le néha a fenyőágakról. Olyan csillogó volt, hogy csípte a szememet. Az arcom fájdalmasan piros volt, és nagyon kellett volna már egy zsebkendő.

Boldog dolgokon gondolkodtam felfelé menet. Siklott alattam a hó, és minden annyira végtelennek tűnt. A hegyek fölöttem, a hó alattam, és a felvonó, ami egyre csak húzott felfelé. Most is hallom a léc alatt a hó sercegését. Ha jobbra néztem, alacsony kis fenyőket láttam. Mögöttük titkos tündérvilág húzódott, túl a határainkon.

Végtelen szálakon repültek a gondolataim. Minden eszembe jutott a világon. Fogalmam sem volt még a jövőbeli önmagamról, ha a mostani tükrömbe néztem volna bele, biztos nem ismertem volna fel magamat.

A lábam megakadt egy kiálló fadarabban, és én megbotlottam. Kicsin múlt, hogy nem estem le a felvonóról. A gondolataim felhőcskéje gyorsan kipukkadt, csillogó port hagyva maga után. Lécem után szikrázott a felszálló hófelhő. A valóságban voltam újra, lassan felértem a tetőre.

Már várt engem, ahogy ígérte. Szürke kabátjában és piros sísapkájában. Mosolygott, ahogy gyors mozdulattal lefékeztem előtte. Büszke volt rám, elvégre ő tanított. Amúgy is sűrű szemöldökeit még jobban összehúzta, és alig látszottak a szemei. Arcát még egy pár percig a Nap felé fordította, és élvezte a melegét.

Innen a tetőről teljesen más volt minden. A végtelennek tűnő felvonó is egyszer megáll, a hó meg majd elolvad, s egy napon biztos az a hegy is megsemmisül. De egyelőre még ott voltunk, abban a pillanatban. A hó szagával, a Nap dallamával és a szél színével.

Tatám rám nézett, előre intett sítotjával, és azt mondta: „Menjünk.”

Mi meg mentünk, ketten, lefelé a domboldalon, hópelyhekkal versejnyezve.

*

Most meg látom őket, ahogy sétálnak. Mindketten öregebbek már. Gyerekkorom köde elhalványult, s az idő kitépett belőlük is egy-egy darabot. Velük viszont nem lehet csak úgy játszodozni. Szembeálltak a betegséggel, a rákkal, a korral, és azt ordították az idő örvényébe, hogy nekik még igenis itt a helyük, hogy nem lehet tőlük csak úgy megszabadulni.

Azt nem lehet sajnós tagadni, hogy változtak azért a dolgok. Már nem fogunk többet a csillogó domboldalon sízni. Többet soha nem fogunk négy órát vonatozni, egymás kezét fogva, hogy megnézzük a fészket, ahonnan kiindultunk. Gyerekkorom biztos pontjait, mint gombostűket, kitepte az élet a parafatáblájából.

Ahogy nézem őket séta közben, szél támad. A szél visszafúj a múltba, és újra kisgyerek vagyok. Utánuk futok, és azt mondom nekik: „Menjünk.”

Ők megfogják a két kezem. Újra fiatalok. Arcuk teltebb, mamám haja hosszú, puha és sötétbarna, tatámon nem lóg a nadrág, és mindketten mosolyognak. Hárman indulunk meg, és emlékek jönnek velünk szembe. Ezerszínű, zürzavaros kavalkád. Emberek köszönnek ránk, akik már nem élnek. Olyan helyek mellett sétálunk el, amik már nem úgy néznek ki, mert átépítették őket, vagy már nincsenek meg. Néha a Medve-tó sós illatát érzem a hajamban, és azt kívánom, bárcsak soha ne tudnám kimosni. Én újra gondtalan vagyok, egy kislány, akit nagyon szeretnek.

Ők a nagyszüleim. Ők jelentik mindezt.

Az emlékek után kapok, amiket a szemünkbe sodor a szél. Mindegyiket meg akarom fogni. A régi magyar kártya lapjait, a fehér egér ízét, a Tündér Ilona összes meséjét, minden elfelejtett történetet, amit fiatalságukról meséltek. Ha össze tudnám szedni az egészet, megesküdnék, hogy soha nem felejttem el egyiket sem. Egyik sétát sem, egyik kártyajátékot sem, amit nagytatám tanított, egyik mesét sem, amit mama olvasott.

Nem sikerül. A szél lecsendesül, én pedig érzem, hogy kezdek felnőni újra. Egyre csak kapkodok az emlékek után, de sok elrepül mellettem egyenesen a felhők fölé. Elkapni is sikerült párat. Ezeket borítékba zárom, felírom az égre, belevésem a tömbházak falaiba, a bőröm alá. Ezeket már senki nem veheti el előlem.